

БЕЛЕЖКИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ по проекта за нов Изборен кодекс

I. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ:

1. Предложеният проект е добра основа за изработване на нов Изборен кодекс на Република България, като се отчитат добрите практики и на досегашното изборно законодателство и изискванията на директивите на Съвета на Европа⁴/ 1993 г. до 2013 г./.
2. В кодекса следва да бъдат отчетени както новите постижения на научно-техническия прогрес, така и изискванията на обществените /неправителствените/ организации и гражданите за повече прозрачност при издигане на кандидатите, контрола за тяхната общественополезна дейност, възможностите за отзоваването им, пресичане на вредните практики за манипулиран вот, включително чрез „закупуване“ на гласове от социално слабите обществени групи, гарантиране на законността при провеждане на изборите и отчитането на резултатите и пр.
3. Изборният кодекс трябва да звучи като закон, а не като „методическо указание“, което означава, че следва да се изчистят ненужните повторения и детайлните обяснения от всякакъв род, касаещи всеизвестни и рутинни действия на длъжностните лица и гражданите при гласуването, сортирането и броенето на бюлетините и пр.
4. Изборният кодекс и неговите правни норми следва да отчитат интересите на всички партии, независимо дали са парламентарно представени или не са, защото те също са обществени организации, но със специален статут, без да се накърняват за тяхна сметка исканията на неправителствените организации и гражданите, поставяни от години и особено в по-ново време.
5. Свеждане до минимум на документите, които се изискват за регистрацията на отделната политическа партия или коалиция, за да се опрости и поевтини използването на човешки и финансов ресурс за тяхното получаване. При нужда да се правят справки по Интернет.
6. Препращането към текстове на конституцията, вместо посочване на определени изисквания и разпоредби, не е желателно. Препращането е оправдано само към правните норми на Изборния кодекс...../вж. Закон за нормативните актове!/.
7. Срокът от 60 дни за насрочване на изборите с указ на президента, както и „ударните срокове“ за извършване на всички други дейности са крайно недостатъчни за извършване на предвижданата по обем работа от политическите партии, особено по-малките, които не разполагат с административен капацитет, което ги поставя в

неравностойно положение и обрича на неизпълнение на отделни изисквания, а от там и отпадане от изборите.

8. Въвеждането на т.н. „машинно гласуване” е добре да остане за в бъдеще. На този етап такова гласуване изисква значителни материални средства /през 2012 г. бяха въведени ксероксите!/, обучение на членовете на секционните комисии и най-вече на гражданите. Това ще доведе и до негативни последици – жалби от всякакъв характер, както и основателни подозрения за контролиран и манипулиран вот, поради невъзможност за контрол на софтуера, което означава гласуване „в черна кутия”. Не трябва да се изоставя от научно-техническия прогрес, но не следва да се пренебрегват и традициите и класиката. Гласуването е ритуал. Нека на гражданина да се позволи да се почувствува важен и същевременно отговорен за своя вот. Интернет е средство за тотален контрол над всеки отделен гражданин, да не се забравя това.
9. Изискването за представяне на списъци с гласоподаватели /2500/, подкрепящи отделната партия или коалиция е допълнителна пречка за участие в изборите на по-малките партии и коалиции. Кой подкрепя тези структури се вижда на изборите. Предварително не е необходимо да се създава излишна „бумашина” и хабене на обществена енергия и средства, като се започне от събирането на подписите, до тяхното признаване за действителни от ГРАО. Живеем в икономическа криза. Изискването да остане само за независимите кандидати, защото тяхната кандидатура не е обсъждана на партийни форуми.
10. Изискването за представяне на списъците, подкрепящи партия, коалиция или независим кандидат в електронен вид /ново изискване/ е също непосилно за по-малките партии, които не разполагат с административен и паричен ресурс. Това ги поставя в неравностойно положение. ГРАО има установена практика и тя следва да продължи.
11. Отпадането на изискването за представяне на удостоверение от политическите партии по чл. 19а от ЗПП противоречи на този закон и е вече отработена практика.
12. Отпадането на самостоятелната регистрация на отделната партия в ЦИК, преди изграждането на коалиция е неправилно, защото при решение за напускане на коалицията възникват препятствия за самостоятелно явяване на изборите. Партиите се оказват „заложници” на коалицията, което не следва да се допуска.
13. Внасянето на парични депозити от партиите и коалициите поставя в зависимост малките партии от олигарси и бизнесмени, които могат да осигурят парични средства, но в последствие има опасност да оказват влияние и натиск върху дейността на партията или избраните народни представители, кметове и общински съветници.

14. В проекта за Изборен кодекс няма ясни и точни изисквания към кандидатите за народни представители, членове на Европейският парламент, кметове и общински съветници, като образователен ценз, свидетелство за съдимост, свидетелство за психическо здраве, и пр. нелогично е да се изисква юридическо образование за членовете на изборните комисии, а да няма никакви изисквания за кандидатите за висши държавни и обществени длъжности. Затова сме свидетели и на такива провали и „циркове“ на различните нива на законодателната и особено на изпълнителната власт. Там следва да бъдат най-образованите, неопетнените и подготвените, за да се гарантира просперитета на държавата и обществото. Тогава ще се повиши и доверие в тези институции.
15. Размерът на финансирането при провеждане на отделните видове избори следва да се преразгледа, като финансирането на партиите и коалициите се разграничи, както и да се ограничи размера на финансирането при избори за общински съветници и кметове. Финансовият ресурс е основно от държавната субсидия и трябва да се изразходва пестеливо, а не за пищни предизборни концерти, стотици билбордове, стотици хиляди плакати, клипове и т.н. Състезанието следва да бъде по предлаганите предизборни програми и обещания, а не чрез певици, рекламни лица и др.
16. В проекта не се предвиждат разпоредби при необходимост от провеждане на предерочни избори за Народно събрание, каквито се съдържат в § 6 на действащия Изборен кодекс.
17. Изключително много място се отделя за логистиката при провеждане на изборите / гл. XII /, което може да се намали, като останат само основните разпоредби.
18. Въвеждането на преференциалното начало при гласуването няма да доведе до съществени резултати, при определяне на кандидатите, след като има изискване/ без това не може/ за минимален процент за да се промени подреждането на кандидатите. Тази „екзотика“ само ще обърка избирателите. По-важно е в кодекса да има повече и по-точни правила за издигане на кандидатите, което ще клони към „мажоритарност“, а не по предлагания начин, за обръкване на гласоподавателите и затрудняване на избирателните комисии. Изразяването на предпочитанията удовлетворява само „егото“ на теснопартийни, роднински и приятелски интереси.
19. От проекта се разбира, че в кандидатските листи ще се изписват всички имена на кандидатите от дадена партия или коалиция, което е свързано с преференциалното гласуване. Тогава какви ще бъдат размерите на бюлетините и как ще се извърши гласуването с тези „чаршафи“?

20. Приветстваме и подкрепяме предложената възможност кандидатите за народни представители да се издигат само в един многомандатен избирателен район. По този начин се върви постепенно към „мажоритарен” избор, освен това няма да се наруши вота на избирателите.
21. Към проекта няма представени приложенията / от 1 до 4 / посочени в текста, а по тях също следва да се вземе отношение.
22. В текста никъде не се посочва кой изработва и предоставя печатите на ЦИК, РИК, ОИК и СИК, както и какво става с тях след приключване на съответните избори. Те не следва да попадат в графата ”и останалите книжа и материали”. Трябва да се гарантира съхраняването им и възможностите за експертизи при необходимост.
23. Отсъствието на категорично изискване при всички видове избори за минимален брой гласоподаватели / 51 % / и за избор на кандидата / също 51 %/ води до опорочаване на изборния процес и на очакваната социална справедливост при заемане на важни държавни и общински постове в законодателните и изпълнителните органи.
24. Отрязъците от бюлетините с техните номера, използвани за гласуване не следва да се премахват и пускат в някаква кутия, а да останат на бюлетините, за да може да се извършват справки и съпоставяния, при евентуални възражения в изборния ден и до следващите избори.
25. При нарушения на забраните за предизборната агитация /чл. 182, ал. 1-3/ се предвиждат глоби /чл. 480/, но такива не са предвидени за нарушаване на забраната за използване на агитационни материали, които застрашават живота и здравето на гражданите, безопасността на движението и пр., както унищожаване и заличаване на агитационни материали, поставени по определения в кодекса ред, до края на изборния ден / чл. 183, ал.4 и ал. 5/, което следва да се допълни съответна правна норма с подходяща глоба.
26. В ПЗР на действащия ИК / ДВ бр.17/21.02.2013г./ се предвижда електронно гласуване /експериментално/ по Интернет в до 20 избирателни секции, при провеждане на изборите за членове на Европейския парламент от РБ през 2014 г., чрез интернет терминали. В проекта за нов ИК такива разпоредби не съществуват. Има ли принципен отказ от този начин за гласуване ?
27. В проекта за нов ИК отсъстват Преходни и заключителни разпоредби, необходими във връзка с правните норми на Закона за нормативните актове и Указ № 883/1974 г. за прилагане на ЗНА.

II. КОНКРЕТНИ БЕЛЕЖКИ:

1. В чл. 4, ал. 1, 3 и 4 сроковете да бъдат 90 дни и да се посочат в една алинея;
2. В чл. 40 може да се предвиди обжалване, но само пред РИК или ОИК. За обжалване пред административен съд няма време и възможности / необходимост от дежурство на всички съдилища в страната в изборния ден е невъзможно/.
3. Стр. 22, след чл. 45 да се прецизират предлаганите текстове за **преходна норма** / § /, който явно е с цел да подпомогне прецизирането на изборителните списъци. Тежестта за това е върху държавната администрация и затова разпоредбите на ал. 6 и ал. 7 не са уместни.
4. В чл. 46. Да се даде възможност членовете на ЦИК да се посочват и от партиите и коалициите, които са получило повече от 1 % на предишните избори за Народно събрание.
5. В чл. 49 защо не се включат и разпоредби за печатите на ЦИК, РИК, ОИК и СИК ?
6. В чл. 50 ал. 1, т. 1 – да не се препраща към конституцията, а да бъде изписано. За председателя да се изисква 20 г. стаж, а за зам. председателя 15 г. Те следва да бъдат авторитети !
7. В чл. 52, ал. 1 редакцията да остане като в действащия ИК : „Възнаграждението на председателя на ЦИК е в размер, равен на основната месечна заплата за длъжността „министър“, възнаграждението на зам. председателите и секретаря е в размер 90 на сто, а на членовете – 85 на сто от възнаграждението на председателя на ЦИК” .
8. В чл. 66, ал. 1 защо остава практическата възможност следователите, прокурорите и съдиите в районните, окръжните и апелативните прокуратури и съдилища, да могат да бъдат едновременно и членове на РИК, на ОИК /чл. 81 / и на СИК /чл. 96/ ?
9. В чл. 81, ал. 1 има техническа грешка: вместо „районна“ да стане „общинска”.
10. В чл. 100, ал. 1, т. 8 да се добавят и „представители на партиите и коалициите”, които също да имат право да получат препис от протокола на СИК.
11. Чл. 129 – да отпадне. Депозит да не се внася.
12. Чл. 133, ал. 3, т. 5 – да отпадне. Списъци не следва да се представят.
13. Чл. 133, ал. 3, т. 5 – тук да се възстанови изискването на Закона за политическите партии / чл. 19а/, за представяне на удостоверение от съда за провеждане на конгресите на партиите и уведомяването на съда, което означава редовност на партията .
14. Чл. 135 и чл. 136 да отпаднат. Съображения в общи бележки.

15. Чл. 139. Тук не се предвижда коалициите да се създават само от самостоятелно регистрирани политически партии за съответния вид избор. Защо ?
16. Чл. 140, ал. 3, т. 6 да отпадне. Списъците са ненужни.
17. Чл. 142 и чл. 143 да отпаднат.
18. Чл. 147, ал. 7 – да се редуцират сроковете за регистрация. ЦИК, РИК, ОИК, в зависимост от удължаването на срока за насрочване на изборите.
19. Чл. 160 – да остане както е общоприето и сега по ИК.
20. Чл. 161, ал. 6. Позоваването на чл. 390 е техническа грешка, защото там става въпрос за „База данни“;
21. Чл. 163. Защо се въвежда това ново изискване за избирателните комисии, след като всяка партия е задължена да представи своята банкова сметка в Сметната палата ? За насрещно засичане ли, което увеличава и без това огромната бюрокрация ? Да отпадне.
22. Чл. 165, ал. 1, т. 1 и т. 2.: финансирането да се диференцира така :
- А. 2 000 000 лв. за партия;
 - Б. 4 000 000 лв. за коалиция.
 - В. 200 000 лв. за инициативен комитет.
23. Чл. 171. Тези разпоредби има ли ги в Закона за сметната палата ? Ако съществуват, да не се повтарят.
24. Чл. 171, ал. 2: т. т. 5, 6, 7, 8, и 9 да отпаднат. Излишни, непосилни бюрократични изисквания. Това може да се извърши реално само от няколко големи партии. Другите нямат административен капацитет за тези ненужни бюрократични изисквания. Каква е целта? Да се правят засечки и да се налагат глоби ? Да се дава храна на журналистите и да се завихрят скандали!? Разпоредбата на чл. 172 е достатъчна за контрол и „прозрачност“.
25. Чл. 178, ал. 3. Тези пакети многократно превишават евентуалните разходи на партиите и коалициите, които получават държавна субсидия. Да се ограничат до 10 000 – 15 000 лв.
26. Чл. 205, ал. 5. Резултатите от допитванията до общественото мнение да не се огласяват до 48 часа преди изборния ден, за да не се влияе върху нагласите на избирателите на малките партии и коалиции.
27. Разделът за „машинно гласуване“ – чл. 212- 214 да отпадне. На този етап е много рано да се усложнява и оскъпяват изборите от всякакъв вид, които и без това са много. Излиза, че постоянно ще се занимава обществото с провеждане на избори, което се превръща в „държавно шоу“, както и с увеличаване на разходите за това.
28. В чл. 243 да не се препраща към текстове от конституцията, а да се изпишат точно изискванията, като се възпроизведат съответните конституционни текстове и се добавят изискванията за : съдимост, независимо от последвала реабилитация и за образователен ценз.

29. Чл. 246, ал. 2. да отпадне предлаганата преференция, за да не се опорочават изборите, поради невъзможност на гласоподавателите да се справят с това изискване, което пък ще доведе до огромен брой недействителни бюлетини !
30. Чл. 246, ал. 3. Разпоредбата на ал. 3 следва да бъде в „общи положения“.
31. Чл. 247 – 248 да отпаднат.
32. Чл. 249, ал. 1 и ал. 2. Многомандатните райони, границите и номерацията на МИР да се обявяват едновременно с определянето на датата на изборите за народни представители.
33. Чл. 251. Да не се препраща към конституцията.
34. Чл. 253, ал. 3 – да остане- „удвоения брой на мандатите“;
35. Чл. 254. да остане вариант I – регистрация само в един многомандатен избирателен район.
36. Чл. 255, ал. 1, т. 4 – да не препраща към конституцията.
37. Чл. 257, ал. 2. Да отпадне изискването за представяне на списъка в електронен вид. Съответно в текстовете след него да отпаднат изискванията в чл. 259 и правата за справки – чл. 260.
38. Чл. 2563 следва да бъде отнесен към гл. I, - принципи.
39. Чл. 264, ал. 2 – да отпадне.
40. Чл. 268 да отпадне.
41. Чл. 268, ал. 5 и 7 да се прецизират или слоят.
42. Чл. 271, ал. 1 да отпадне;
43. Чл. 273, ал. 1, след израза :”и ги вписва”, да се добави: „в номериран фабрично протокол“;
44. Чл. 277, ал. 1 – общия брой ли касае?
45. Чл. 277, ал. 3 – Кой брой бюлетините от подвижната избирателна секция? Ако не е същата избирателна комисия, да стане ясно в текста.
46. Чл. 277. Д се добави ал. 4 със следното съдържание: „При спор и поискване от членове на комисията, наблюдатели, застъпници и представители на политически партии, се извършва повторно оглеждане и преброяване на бюлетините, преди съставяне на протокола от СИК.
47. Чл. 285, ал. 1 – нищо не се казва за печатите. Предават ли се в РИК ?
48. Чл. 288 да отпадне.
49. чл. 296, ал. 5. Да се посочи как и къде областните администрации съхраняват изборните материали.
50. Чл. 298, ал. 2. Ако не отпадне преференциалното гласуване, да се въведе минимален праг от 10 % за гласовете на посочения кандидат, необходими за промяна на мястото му в бюлетината.
51. Чл. 299 да отпадне. Приемаме един кандидат в един МИР.
52. Гл. XV, Раздел XI – действия при предсрочно прекратяване на пълномощията: да се изпишат случаите, изброени в конституцията и да се добави възможността за прекратяване по искане на 1/5 от избирателите.
53. Чл. 303, ал. 1. полагане на клетва. Да остане вариант II.

54. Чл. 305, ал. 2. Ново. КС да се признае иза законността на изборите, а не само за законността на избора на народен представител. Да се допусне тази възможност. Срок за произнасяне – до 2 месеца. Допълнение в закона за КС в ПЗР.
55. Чл. 307 и чл. 308. Тези разпоредби следва да бъдат изписани в раздел „Избирателно право“, съответно касаещи активното и пасивното избирателно право, както е в действащия ИК. Това са принципи, които трябва да са в началото на ИК, а не в съответните глави, касаещи всеки избор по отделно. Ако не се възприеме това, да се изпишат условията, а не да се препраща към конституцията, по изложени вече съображения.
56. Чл. 318, ал. 1, т. 3 – да не се препраща към Конституцията, а да се посочи точно на това място.
57. Чл. 3201 ал. 2. Да отпадне изискването за представяне на списъка в електронен вид, по съображения изложени в предложенията.
58. Чл. 328, ал. 4. Да отпадне късането на отрязъка от бюлетината с която е гласуване и пускането му в отделна кутия, по съображенията изложени в предложенията.
59. Чл. 342. Да се посочи точно срока, а не да се препраща към Конституцията.
60. Чл. 342, ал. 3 да остане, като срока се определи такъв, какъвто е и за другите видове избори. По-добре е да приключи 48 часа преди изборния ден, за да не се влияе на нагласите на избирателите до последния момент, което е психически тормоз.
61. Чл. 359, ал. 2. Да отпадне автоматичното вписване на гражданите от други държави членове на ЕС в избирателните списъци, след като един път вече са гласували. При всеки избор да подават декларация, защото може да са напуснали местожителството си, да са починали, да са се отказали и пр.
62. Чл. 377. Да отпадне машинното гласуване.
63. Чл. 385 и чл. 386. Преференциално гласуване. Тук може да се помисли то да остане, защото няма да се състезават голям брой партии. Същото може да послужи като „експеримент“ за да се отчетат плюсовете и минусите на това нововъведение в изборите на РБ.
64. Чл. 416, ал. 2. Да отпадне изискването за представяне на списъка и в електронен вид, по изложените вече съображения.
65. Чл. 421 ал. 1, т. 6. Да отпадне. Отричаме преференциалното гласуване за кметове и общински съветници. Ако не се възприеме, вместо израза „се изписва“ да стане „е изписан“.
66. Чл. 423, ал. 5 да добие следния вид: „Бюлетините за избора започват да се отпечатват не по-рано от 18 дни преди изборния ден“. Така се избягва тавтологията – „опечатването“ и „отпечатват“.
67. Чл. 427, ал. 3, т. 2. Да отпадне възможността за преференциалното гласуване, както и откъсването на номера на бюлетината / ал. 5 /.
68. Чл. 428. Да отпадне.

69. Раздел VIII. Разпоредбите в чл. 429 до чл. 444 би следвало да се групират в един общ раздел с правната материя за другите видове избори, защото процедурите са идентични и ще се намали обема на ИК, който е неимоверно голям. Възприетият подход да се изписват процедурите, които са общи към съответния вид избор не улеснява прилагането на закона и нарушава общоприетата законодателна практика.

70. Чл. 445, ал. 6. Да се добави изречение "до четвъртия екземпляр от протокола на СИК, поставен на видно място".

71. Чл. 445, ал. 7 след изречение „материали“ да се добави и „печата“;

72. Чл. 452, ал. 3. Да се добави: „ако са гласували повече от половината от гласоподавателите“. Това ще активизира общините да актуализират своевременно списъците си!

73. Чл. 454 да отпадне. Отричаме преференциалното гласуване.

74. Чл. 455, ал. 1, да се определи все пак разумен срок – 3 или до 5 дни.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ:

1. Да се въведе като временна, но наложителна мярка задължителното гласуване, съпроводено с подходяща диференцирана санкция.

Мотиви: 1. За гарантиране истинския вот на избирателите за партии, неправителствени организации и кандидати;
2. За свеждане до минимум на евентуалното гражданско недоволство от изборите и избраните кандидати;
3. За снижаване на контролирания и кудения вот, при изборите и за отделни кандидати на политическите партии;

2. Да се предвиди възможност за отзоваване на народни представители, членове на европейския парламент, кметове и общински съветници, чрез подписка на минимум 1/5 от избирателите в съответния МИР, община или район.

Мотиви: 1. За коригиране вота на избирателите, при настъпили непредвидени обстоятелства в поведението и действията на избранника след изборите, с които той опорочава, компроментира и не отговаря на очакванията на избирателите.

2. За премахване на „недосегаемостта“ на избрания кандидат по време на мандата му, което спомага за максималната му мобилизация за решаване на програмните и предизборните послания към избирателите;

3. За удовлетворяване на естественото чувство за справедливост в избирателите, когато не са оправдани техните очаквания;

4. За подобряване нивото на работата на народните представители, членовете на европейския парламент, кметовете и общинските съветници.

3. Да се премахне възможността за регистриране на един кандидат за народен представител в два МИР.

Мотиви: 1. За приближаване към принципа за „мажоритарност“ на избора на народни представители и по-прецизен подбор и подреждане на листите;

2. За по-добро гарантиране вота на избирателите за конкретния кандидат.

3. За приближаване на кандидата до населението, където е познат и се ползва с необходимия авторитет.

4. Ако не се въведе задължителното гласуване, да се предвиди минимален праг от 51 % за валидност на всеки вид избор.

1. За гарантиране представителността на проведения избор и легитимността на избраните кандидати, като истински представители на по-голямата част от гласоподавателите;

2. За мобилизиране на партиите, обществените организации и гражданите за участие в изборите;

3. За посочване на най-достоините кандидати и за преустановяване на нападките и неоснователните критики към избраните лица за висши държавни и общински длъжности.

5. Срокът за насрочване на редовните избори с Указ на президента да бъде 90 дни, а за извънредните избори - 75 дни.

Мотиви: 1. За да се извърши пълноценна предварителна подготовка за тези изключително важни събития в обществения и политическия живот на страната и регионите;

2. За да се информира и подготви по най-добрия начин населението за предстоящите събития и мероприятия, и за тяхното провеждане;

3. За да се проведат необходимите партийно-политически и обществено значими мероприятия, свързани с подбора на кандидатите и запознаване и осмисляне на различните предизборните програми и обещания, необходимо условия за правилната ориентация и избор на гласоподавателите;

6. Към изискванията за избиране на президент, вицепрезидент, народни представители, членове на европейския парламент, както и за кметове и общински съветници / чл. 4 /, да се добави и „да не е осъждан, независимо от реабилитацията, вместо „ и не изтърпяват наказание лишаване от свобода“.

Мотиви: 1. За изравняване на изискванията за тези най-високи и престижни длъжности, с изискванията към гражданите, при заемане на държавни длъжности, получаване на различни разрешителни и пр.

2. За недопускане на лица, които са осъждани, но не изтърпяват в момента наказание, да се кандидатира за високи държавни длъжности;

3. За предотвратяване на различни „гафове“ в бъдеще и издигане авторитета на институциите.

7. Към изискванията за избиране на президент, вицепрезидент, народни представители и членове на европейския парламент и кметове на общини, да се добави изискването за висше образование и минимална образователна степен „магистър“.

1. За изравняване на изискванията за тези най-високи и престижни длъжности, с изискванията към гражданите, при заемане на различни държавни длъжности.

2. За издигане престижа на институциите;

3. За удовлетворяване на чувството за справедливост в гражданите и обществото.

8. Да отпадне изискването за събирането и представянето на определен брой подписи на потенциални гласоподаватели, от партиите и коалициите, като условие за регистриране в ЦИК.

Мотиви: 1. Истинската подкрепа проличава на изборите;

2. Премахване на влиянието върху предварителните нагласи на избирателите, чрез представяне на десетки хиляди подписи над изискуемия минимум, от големите партии;

3. Освобождаване на ненужен административен и паричен ресурс, който пряко или косвено оскъпява провеждането на изборите;

4. Гарантира се равнопоставеността между големите и малките партии.

9. Да не се премахва изискването в действащия ИК за самостоятелна регистрация на партиите в ЦИК, преди образуването на коалиции.

Мотиви: 1. За гарантиране възможността на всяка регистрирана партия, за самостоятелно участие в изборите, ако напусне преждевременно съответната коалиция;

2. За гарантиране независимостта на по-малките партии, от по-голямата и структуроопределяща партия в коалицията.

10. Да се премахне изискването за внасяне на депозит за участие в изборите от партиите и коалициите, като условие за регистриране в ЦИК.

Мотиви: 1. Гарантиране равнопоставеност на малките с големите партии;

2. Опростяване на правилата и изискванията при провеждане на изборите;

3. Спестяване на финансов и административен ресурс.

11. Ако не се възприеме отпадането на подписите при регистрация на партиите и коалициите в ЦИК, да отпадне изискването за представянето на списъците в електронен вид.

Мотиви: 1. За гарантиране равнопоставеност между големите и малките партии, които не разполагат с административен и финансов ресурс за извършване на подобна дейност;

12. Ако не отпадне изискването за представяне на подписи, при регистрацията на партиите и коалициите в ЦИК, да се премахне предлаганата възможност гражданите да правят справки в списъка на лицата, подкрепящи коалицията / чл. 136 и др./.

Мотиви: 1. Създаване на ненужни усложнения във връзка с провеждането на изборите и хабене на административен и финансов ресурс. Това не води до „прозрачност“, която тук е просто ненужна;

2. Създаване на възможност за проверки от заинтересовани партийни централи, държавни и общински институции, за партийната ориентация на техни членове и служители, с което се нарушават права и свободи на гражданите, гарантирани от конституцията;

3. Създаване на условия за жалби от засегнати граждани, в тази връзка.

13. На този етап да отпадне възможността за „машинно гласуване“.

Мотиви: 1. Няма да допринесе с нищо за подобряване на изборния процес. Напротив, ще го усложни по много причини /обучение на членовете на комисиите и гражданите, поддържане и отстраняване на повреди по време на гласуването, софтуер, сервиз, съхраняване на устройствата и др./.

2. Ще оскъпи ненужно провеждането на изборите, в условия на икономическа криза, стагнация и пр.;

3. Създаване на възможности за контролиран и манипулиран вот ;

4. Предпоставки за жалби и оспорвания пред ЦИК и съдебните органи.

14. Да отпадне експеримента с т.н. „преференциално начало” при гласуването.

Мотиви: 1. При изискването за определен процент, като минимум за признаване на т.н. „преференция” за отделен кандидат, практически се обезсмисля възможността за пренареждане на последователността;

2. Провеждането на избора по този начин само ще затрудни ненужно всички участници, от избирателната комисия, до гласоподавателите;

3. Такова гласуване само ще послужи за удовлетворяване на „егото” на някои от кандидатите и за дразги и неприязън между тях, след провеждане на изборите;

4. Подобно гласуване усложнява техническата страна на провежданите избори, понеже в бюлетините следва да се изписват имената на всички кандидати на партиите, което ще удължи неимоверно размера на бюлетините и ще затрудни използването им.

15. В ИК да не се извършва препращане към текстове от Конституцията на Република България, а да се възпроизвежда тяхното съдържание на съответните места.

Мотиви: 1. За яснота и прецизност при прилагането на ИК;

2. За премахване на ненужни препятствия пред лицата, които го прилагат или се интересуват от съдържанието на ИК;

3. За спазване на изискванията на Закона за нормативните актове и Указ № 883/1974 г. за прилагане на ЗНА.

16. В ИК да се включат Преходни и заключителни разпоредби.

Мотиви: 1. В тях следва да се посочи, че този ИК отменя действащия в момента ИК;

2. В разпоредбите да се включат промени /ако има такива/ в други закони;

3. Разпоредби, касаещи институции и длъжностни лица, създадени или избрани по досегашния ИК.

17. Да се посочи, подобно на отпечатването на бюлетините и протоколите за провеждане на изборите, къде се изработват печатите на ЦИК, РИК, ОИК и СИК и каква е съдбата им след провеждане на съответните избори.

Мотиви: 1. За осъществяване на контрол върху производството и недопускане на „дубликати” на този изключително важен инструмент, при провеждането на изборите;

2. За извършване на експертизи при необходимост – оспорване и съмнения;

3. За гарантиране достоверността на изборните книжа и извършените действия от съответната избирателна комисия.

18. Да не се извършва откъсване на отрязъка с номера на бюлетината и пускането му в отделна кутия / вж. чл. 427, ал. 5 /, а да си остане към бюлетината.

Мотиви: 1. Излишна манипулация и последваща грижа за съхраняване на кутии, с ненужни вече отрязъци от бюлетините;
2. Запазва се целостта на бюлетината и се дава възможност за сверяване и проверка с кочана, при необходимост.

19. В ИК да се включат разпоредби за произвеждане на предсрочни избори за президент, вицепрезидент и народно събрание.

Мотиви: 1. За да се попълни празнина в Изборният кодекс;
2. За да се отговори на реалните възможности за възникване на такава необходимост.

20. Да се направи всичко възможно за избягване на повторението при процедурите свързани с преброяването на гласовете за различните видове избори, като разпоредбите се групират в отделна глава, както е в сегашния ИК – гл. X „Преброяване на гласовете”

Мотиви: 1. Улесняват се справките и действията на членовете на избирателните комисии;
2. Избягват се повторенията и се намалява рбема на ИК.

21. В действащия ИК има сполучливи формулировки на текстове, раздели и глави, които би следвало да се използват без предубеждение.

Мотиви: 1. За да се използва принципа за приемственост между нормативните актове, до колкото се касае за уреждане на една и съща правна материя;

2. За да не се нарушават познанията и представите на лицата, които са прилагали до сега действащия ИК, с новата архитектура на предлагания ИК, което пести сили и средства;

3. Да се отчете труда на участниците в изработването на сега действащия ИК и да се използват добрите практики, залегнали в него.

Изготвил: адв. Т. Предов,
д-р по право

гр. София, 07.10.2013 г.

Председател на ПП „Нова зора”:

Минчо М. Минчев /